Cena 2 zł. Kraków, czwartek 28 marca 1946

NAPRZÓD

DZIENNIK SOCJALISTYCZNY

Nr. 52 Organ Wojewódzkiego Komitetu Polskiej Partii Socjalistycznej Rok 55

W DZISIEJSZYM NUMERZE:

Rafał Praga: REFERENDUM LUDOWE.

Organizacja przemysłu w Polsce.

Przed posiedzeniem Miejskiej Rady Narodowej.

Zezem: O „dobroczynności" kinofikacji.

Dziś: stronnica OM-TUR: Idziemy naprzód.

Dziwne stanowisko prasy czeskiej

Praga (PAP). Komentując słowa ministra Rzymowskiego, wypowiedziane na temat sprawy Cieszyńskiego i stosunków polsko-czeskich, w wywiadzie udzielonym przedstawicielowi agencji prasowej PAP, prasa czeska zagłębia morawsko-czeskiego oraz szereg innych pism przeinacza słowa ministra, który — jak podała prasa polska — oświadczył, że „na Śląsku Cieszyńskim znajduje się 100-tysięczna masa Polaków". W tłumaczeniu czeskiej agencji nazywa się to 100 tysięcy — „nekolik tysiec", tzn. kilka tysięcy. Jest to tłumaczenie zbyt dowolne, zmieniające sens wypowiedzi ministra.

„Ceskoslovenska Demokracja" powtarza na czołowym miejscu oświadczenie min. Rzymowskiego, przy czym wyjaśnia, że nieścisłości tłumaczenia wynikły na skutek przedrukowania oświadczenia z francuskiej agencji prasowej (!). W komentarzu do oświadczenia dziennik wyraża zadowolenie z zapewnienia ministra Rzymowskiego, że spór polsko-czeski będzie załatwiony w duchu słowiańskiej jedności. Z oświadczenia tego dziennik czeski wyciąga nieoczekiwane wnioski. Mianowicie dziennik proponuje, aby „ludność Zaolzia, na zasadzie przyjacielskiej umowy wysiedlić drogą wymiany, zwłaszcza, że Polska potrzebuje ludzi w celu osiedlenia na terenach przyłączonych" (!).

Odręczny list Trumana do Stalina

Waszyngton (PAP). W kołach politycznych twierdzą, iż nowy ambasador Stanów Zjednoczonych gen. Bedell Smith, który przybędzie do Moskwy w dniu 29 marca, wiezie z sobą odręczne pismo prez. Trumana do generalissimusa Stalina. W kołach politycznych spodziewają się, że przybycie nowego ambasadora, który pozostawał w ścisłym kontakcie z rządem Stanów Zjednoczonych, przyczyni się do wyjaśnienia wielu zagadnień międzynarodowych.

Przed wydaniem b. cesarza Mandżurii

Londyn (PAP). Korespondent „Daily Citizen" dowiaduje się, iż Związek Radziecki wyda wkrótce władzom chińskim b. cesarza Mandżukuo, który obecnie przebywa w więzieniu na Syberii.

Zajścia w Aosta

Paryż (PAP). Agencja „France Presse" donosi, iż w spornym okręgu granicznym między Francją a Włochami doszło do rozruchów z powodu aresztowania 4 dziennikarzy francuskich, którzy przekroczyli granicę bez paszportów. Tłum wtargnął do gmachu sądu w Aosta, poturbował przewodniczącego rady okręgowej, rozbroił policję po czym udał się do koszar żandarmerii i uwolnił aresztowanych. 4 osoby odniosło rany. Grupy demonstrantów żądały przeprowadzenia plebiscytu w okręgu Aosta.

Posiedzenie irańskiej rady ministrów

Londyn (PAP). Agencja Reutera donosi, że we wtorek 26 marca wieczorem odbyło się nadzwyczajne posiedzenie rady ministrów w gmachu ministerstwa spraw zagranicznych w Teheranie.

Obrady Plenum KCZZ w Warszawie

Warszawa (SAP). W dniu 26 bm. w sali Hotelu Sejmowego rozpoczęły się trzydniowe obrady plenum KCZZ. Stukilkudziesięciu delegatów ruchu zawodowego zebrało się, aby zastanowić się nad całokształtem sytuacji, w jakiej się znalazły polskie masy pracujące od czasu listopadowego Kongresu Związków Zawodowych.

W prezydium zasiadają: tow. Kazimierz Rusinek, sekr. gener. KCZZ, przewodniczący KCZZ tow. Witaszewski, tow. Sokorski i tow. Mo[illegible]ka, tow. Kuryłowicz i inni.

Na salę obrad w charakterze gości przybyli min aprowizacji i handlu Sztachelski, prezes CUP — tow. Bobrowski, wiceprezes CUP — tow. dr Hochfeld.

Wśród przedstawicieli poszczególnych Związków Zawodowych znaleźli się po raz pierwszy obok przedstawicieli robotniczych i pracowniczych Związków Zawodowych — przedstawiciele artystycznych Związków Zawodowych. Widzimy na sali prof. Tucińskiego, prezesa S. A. [illegible] P.-a, prof. Antoniewicza — sekr. gen. Zw. Zaw. Historyków Sztuki i Kultury, znanego poetę tow. Ryszarda Dobrowolskiego, sekr. gen. Zw. Zaw. Literatów Polskich, znanego aktora Derdzińskiego — wiceprezesa Zw. Aktorów Scen Polskich (ZASP).

Przed przystąpieniem do porządku dziennego po scharakteryzywaniu przez tow. Rusinka serdecznego przyjęcia, jakiego doznała delegacja Zw. Zawodowych w Związku Radzieckim — postanowiono wystosować do generalissimusa depeszę następującej treści:

„Wyrazy podziękowania i głębokiej wdzięczności za serdeczne przyjęcie jakiego doznała delegacja K. C. Z. Z. w czasie miesięcznego pobytu w ZSRR".

Następnie tow. Witaszewski wygłosił dłuższy wyczerpujący referat p. t. „Zagadnienie płac i cen oraz sprawa aprowizacji", w którym m. in. powiedział, że Związki Zawodowe będą dążyć do unormowania płac tak, aby zapewnić klasie robotniczej minimum egzystencji.

Komentując przemówienie Churchilla, tow. Witaszewski podkreślił, że ruch zawodowy stoi twardo na stanowisku nienaruszalności granic nad Odrą i Nissą.

Dziś klasa robotnicza ma prawo żądać sprawiedliwego rozdziału dochodu społecznego. Tu zwraca się z apelem do CUP i Komitetu Ekonomicznego Rady Ministrów, aby zagwarantowały realizację kart aprowizacyjnych, składowej części zarobków szerokich mas. Nierealizowanie kart aprowizacyjnych spowoduje spadek wydajności pracy.

Mówca zwraca uwagę na kolosalne dysproporcje w zarobkach, które muszą być zlikwidowane. Jednocześnie musi nastąpić zwyżka płac do takiego poziomu, który zapewni minimum egzystencji.

Osiągnąć to można dużymi oszczędnościami, redukcją przerosłego aparatu biurokratycznego.

W dyskusji zabrali głos: min. Sztachelski i tow. Bobrowski, dyr. CUP, — wyjaśniając cały szereg zagadnień [illegible]yjno-gospodarczych.

Pogrzeb Largo Caballero

Paryż (PAP). Przed trumną b. premiera republikańskiego rządu hiszpańskiego Largo Caballero, która była wystawiona na widok publiczny w siedzibie francuskiej partii socjalistycznej, przedefilowały tłumy publiczności. Prezydent republiki hiszpańskiej Martinez Barrio, premier Giral i członkowie jego gabinetu złożyli ostatni hołd zmarłemu.

Podczas pogrzebu, który się odbył na cmentarzu Père Lachaise, straż honorową pełnili członkowie francuskiej, hiszpańskiej, włoskiej i rumuńskiej partii socjalistycznej. Obecni byli również przedstawiciele rządu francuskiego oraz przywódcy Generalnej Konfederacji Pracy i partii komunistycznej.

4000 hektarów ziemi pod wodą

Toruń (SAP). Sytuacja na nizinnych terenach nadwiślańskich zostaje nadal bez zmian. Cztery tysiące ha pozostaje pod wodą. Około 12 tysięcy mieszkańców z zalanych wsi i osiedli wraz z inwentarzem przebywa w miejscowościach położonych wyżej. Są oni wszyscy umieszczeni u miejscowych gospodarzy i otrzymują wyżywienie z Komitetu Przeciwpowodziowego. Akcja ta jest wzorowo zorganizowana.

Zbliżająca się kulminacja może być bardzo groźna, gdyż nadwyrężone i mocno przesiąkające wały nadwiślańskie mogą nie wytrzymać naporu kry i wówczas ogromne tereny znalazłyby się pod wodą. Z tego powodu zarządzono przymusową ewakuację wszystkich miejscowości, położonych wzdłuż Wisły od Wąskich Piasków aż do Bratwina.

Masowy wymarsz oddziałów radzieckich z Persji

Teheran (SAP). Jak informują podróżni przybywający do Teheranu, drogami dokoła miasta ciągną ku granicy radzieckiej oddziały wojsk radzieckich. Podobno pochód ten ze stacji Takistan na zachód od miasta Kazwinu kieruje się do samego Kazwinu, gdzie skręca na północ, kierując się ku portom na wybrzeżu morza Kaspijskiego.

Żądania Francji w sprawie hiszpańskiej

Paryż (PAP). Ostatnia nota francuska do Wielkiej Brytanii i Stanów Zj. wzywa te państwa do wycofania swych ambasadorów z Madrytu i zastąpienia ich przez delegatów oraz do zastosowania sankcyj ekonomicznych przeciwko Hiszpanii.

W kołach miarodajnych utrzymuje się, że rząd francuski zamierza wnieść sprawę hiszpańską na forum Rady Bezpieczeństwa, o ile W. Brytania i Stany Zjednoczone odrzucą propozycję francuską zastosowania względem Hiszpanii sankcyj gospodarczych, oraz wycofania ambasadorów z Madrytu.

Twierdzeniu pewnych kół brytyjskich, że akcja Francji doprowadziła do wzmocnienia sytuacji gen. Franco, w kołach oficjalnych francuskich zaprzecza się stanowczo. Koła te utrzymują, że to niechęć Wielkiej Brytanii i Stanów Zjednoczonych do solidaryzowania się z Francją pozwoliła generałowi Franco dojść do przeświadczenia, iż sytuacja jego poprawiła się.

Wymiana handlowa z Danią i Norwegią

Warszawa (PAP). Obroty towarowe z Danią, Norwegią i Węgrami za drugie półrocze 1945 roku kształtowały się następująco: Do Danii wywieźliśmy towarów wartości 4.318.000 zł., natomiast przywieźliśmy za 34.215.000 zł.

Głównym artykułem przywozowym było masło o wartości 26.141.000 zł., następnie bekony i ryby — 8.074.000 zł. Zasadniczym artykułem wywozowym do Danii był węgiel.

Wartość towarów przywiezionych z Norwegii wynosi 33.531.000 zł., wywiezionych — 2.360.000 zł. W przywozie z Norwegii poważną pozycję stanowi import śledzi, zaś w wywozie z Polski — węgiel.

Z Węgier przywieźliśmy w omawianym okresie bauksytu za sumę 381.000 zł., a wywieźliśmy węgla za 6.168.000 złotych.

Komisja trzech dla sprawy perskiej

Nowy Jork (PAP). Na wieczornym posiedzeniu Rady Bezpieczeństwa z dnia 26 marca po przeprowadzeniu głosowania zabrał głos ambasador radziecki Gromyko, który ponowił wniosek o odroczenie dyskusji nad sprawą irańską, gdyż rozwój sytuacji potwierdza wagę argumentów radzieckich. Zarazem sprzeciwił się Gromyko udzieleniu głosu przedstawicielowi Iranu. Wystąpienie ambasadora irańskiego oznaczałoby bowiem, że Rada Bezpieczeństwa przechodzi od spraw proceduralnych do merytorycznego rozstrzygania sprawy. Gromyko zaznaczył, że o ile Rada Bezpieczeństwa nie weźmie pod uwagę jego argumentów, Związek Radziecki nie będzie mógł brać udziału w dyskusji nad skargą irańską.

Po przemówieniu Gromyko potoczyła się dalsza dyskusja, po czym wpłynął wniosek o powołanie komisji złożonej z przedstawicieli 3 mocarstw, której zadaniem byłoby zbadanie projektów w sprawie odroczenia dyskusji nad sprawą irańską. W skład komisji weszli Byrnes Gromyko i Bonnet. Komisja ma przedłożyć sprawozdanie na najbliższym posiedzeniu Rady Bezpieczeństwa.

Dziennikarze u Premiera

Warszawa (PAP) Dnia 27 marca premier Osóbka-Morawski przyjął przedstawicieli zarządu głównego Związku Zawodowego Dziennikarzy R. P. w osobach prezesa prof. Józefa Wasowskiego, wiceprezesa Mieczysława Krzepkowskiego i członka zarządu Stefana Tabaczyńskiego. Delegacja przedłożyła ob. Premierowi, zgodnie z uchwałą walnego zjazdu dziennikarzy, memoriał w sprawie pozycji społecznej dziennikarza oraz pomocy, jaka ze strony władz państwowych winna być okazywana przy wykonywaniu zawodu dziennikarskiego.

Tow. Premier jak najżyczliwiej potraktował tę sprawę podkreślając, iż interes państwa winien stale przyświecać pracy dziennikarskiej, która ma charakter służby publicznej.

Tow. Premier przyrzekł wydać zarządzenie podległym organom o okazywaniu pomocy dziennikarzom w pracach zawodowych.

Marszałek Żymierski na Wybrzeżu

Gdańsk (PAP). W dniu wczorajszym przybył na Wybrzeże Naczelny Dowódca Wojska Polskiego marszałek Rola-Żymierski, celem przeprowadzenia lustracji jednostki marynarki wojennej. Marszałka Żymierskiego witali na lotnisku we Wrzeszczu: kontradmirał Mohuczy, komandor Urbanowicz, oficerowie marynarki wojennej oraz dowódca dywizji płk. Grodzki. Po odebraniu raportu i przejściu przed frontem marynarskiej kompanii honorowej marszałek Żymierski odebrał defiladę. W Dowództwie Marynarki Wojennej marsz. Żymierski przeprowadził odprawę z kontradmirałem Mohuczym i oficerami sztabu.

Przybycie marszałka Roli-Żymierskiego do Gdańska i Gdyni posiada specjalnie uroczysty charakter ze względu na pierwszą rocznicę oswobodzenia wybrzeża.

Ambasador polski u prezydenta republiki hiszpańskiej

Paryż (PAP). Ambasador polski w Paryżu Skrzeszewski wręczył prezydentowi Republiki Hiszpańskiej Martinez Barrio rezolucję rządu polskiego, stwierdzającą, iż rząd generała Franco stanowi groźbę dla pokoju i bezpieczeństwa świata. Rząd polski wyraża pełną solidarność z akcją podjętą przez gabinet francuski i poprze wszelkie wysiłki zmierzające do przywrócenia suwerenności Hiszpanii.

Proces przeciwko Frankowi

Praga (PAP). Podczas rozprawy przeciwko b. gubernatorowi Czech i Moraw, generałowi SS Karolowi Hermanowi Frankowi przed sądem do spraw przestępców wojennych w Pradze, oskarżony przyznał się, że partia Niemców sudeckich przygotowała się do udzielenia wojskowego poparcia Niemców i winna jest zdrady stanu względem Czechosłowacji. Frank twierdził, że nigdy nie był obecny podczas spotkań między Hitlerem a gauleiterem Sudetów Henleinem, który, jak wiadomo, popełnił samobójstwo w maju zeszłego roku. Rzesza niemiecka udzielała poparcia finansowego partii Niemców sudeckich od samego początku jej działalności. Frank zaprzecza, że brał udział w przygotowaniach, zmierzających do pełnej okupacji Czech i Moraw przez wojska niemieckie w dniu 15 marca 1939 r. i twierdzi, iż akcja ta była przygotowana przez samego Hitlera.

Po rozruchach w Hamburgu

Hamburg (ZAP) Po ostatnich rozruchach w Hamburgu, marszałek Montgomery rozkazał, by nad porządkiem czuwały w pierwszym rzędzie formacje zmotoryzowane, które mają jak najenergiczniej występować przeciw sabotażystom i osobnikom, zakłócającym spokój. Do kolejowych transportów żywnościowych będzie dołączany wagon osobowy z ochroną wojskową.

Czechizacja szkół polskich na Zaolziu

Cieszyn (PAP). Morawsko-śląski komitet narodowy w Morawskiej Ostrawie, wydał postanowienie w sprawie zakazu używania języka polskiego w wewnętrznym urzędowaniu w szkołach polskich na Zaolziu. W postanowieniu tym mówi się między innymi, że wewnętrzne urzędowanie w szkołach polskich na Zaolziu musi odbywać się w języku czeskim. Katalogi, komunikaty, świadectwa, spisy inwentarzowe, katalogi biblioteczne, metryki, kroniki szkolne itp. muszą być sporządzone w języku czeskim podobnie, jak to się dzieje w szkołach czeskich. Również pieczęcie urzędowe muszą być tylko czeskie. To samo dotyczy nawet poszczególnych polskich szkół oraz oznaczeń na budynkach szkolnych. Dotychczasowe pieczątki z tekstem polsko-czeskim winny szkoły polskie oddać odnośnemu powiatowemu komitetowi szkolnemu.

Czesi zatrzymują urządzenia polskich fabryk

Cieszyn (PAP). Kilku wiarygodnych świadków, Polaków, którzy w okresie wojny pracowali w drucarni bogumińskiej (Zaolzie), zeznało wobec przedstawicieli organizacyj społecznych w Cieszynie, że w miesiącu styczniu (między 1—10 1. 1945 r.) przywieziono tu kilka wagonów maszyn z Radomia i Tarnowa. Maszyny te zrabowali Niemcy z drucarni i gwoździarni w Polsce.

Maszyny te w chwili obecnej znajdują się w drucarni w Nowym Boguminie (Czechosłowacja). Czesi maszyny te zaczynają montować, co świadczy, że mają zamiar maszyny te pozostawić u siebie i nie zwrócić ich Polsce.

Wartość wywiezionych maszyn sięga kilkunastu milionów złotych przedwojennych.

Zeznania te mogą potwierdzić każdej chwili wiarygodni świadkowie.

Odpowiednie powiadomienie wysłano z Cieszyna do kierownictw obu wyżej wymienionych fabryk — w Tarnowie i Radomiu.

Anglicy o rzekomym „Oświadczeniu" rządu polskiego

Londyn (PAP) Rzecznik brytyjskiego ministerstwa spraw zagranicznych wyjaśnił na konferencji prasowej, że „sprawę oświadczenia rządu polskiego, podanego łącznie z apelem ministra Bevina, należy rozumieć nie jako specjalne oświadczenie, ale zestawienie różnych poprzednich oświadczeń rządu polskiego, uzgodnionych w czasie rokowań z rządem brytyjskim".

W ten sposób należy tłumaczyć brak podpisu pod oświadczeniem polskim w odezwach doręczonych żołnierzom polskim oraz nieścisłości w tłumaczeniu z języka angielskiego na polski jak również fakt, że część dotycząca gwarancji rządu polskiego nosi tytuł „oświadczenie". Język angielski bowiem nie dysponuje w tym wypadku innym określeniem jak tylko „statement" — co oznacza „oświadczenie". Dotychczas nie ustalono ostatecznie terminu, w którym żołnierze mają się zdecydować na powrót, ani sposobu deklarowania się. Można jednak przyjąć, że nastąpi to nie wcześniej, jak dopiero po upływie miesiąca.

Milionowe nadużycia w TZP w Sosnowcu

Sosnowiec (SAP) Delegatura Specjalnej Komisji dla wykrywania nadużyć w Katowicach wpadła na trop nadużyć, popełnionych przez Tymczasowy Zarząd Państwowy Mienia Opuszczonego w Sosnowcu.

W związku ze sprzedażą towarów reglamentacyjnych ze składów poniemieckich i hurtowni w Sosnowcu, niejaka Melania Klimaszewska zakupiła poważną ilość towarów w hurtowni T. Z. P. na sumę ponad milion złotych.

W czasie badań przeprowadzonych przez Komisję Specjalną okazało się, że zakupiony towar sprzedawano po cenach sztywnych, zamiast po cenach komercyjnych, które przy sprzedaży obowiązują T. Z. P. Straty poniesione przez Skarb Państwa, pobieżnie obliczone, sięgają kilku milionów złotych.

Hurtownie i kilka sklepów, których właścicielami byli krewni Klimaszewskiej — opieczętowano.

Klimaszewską, jej męża i teścia oraz dwóch innych kupców aresztowano.

Vlastimil Hoffman wraca do Krakowa

Tel Aviv (SAP). Znany malarz i twórca nowych kierunków w malarstwie Vlastimil Hoffman przebywał przez cały czas wojny w Palestynie, gdzie poza pracą artystyczną zajmował się sprawami społecznymi. Między innymi był on inicjatorem Towarzystwa Słowiańskiego w Palestynie.

Już w maju ub. r. Vlastimil Hoffman napisał list do przyjaciół w kraju wyrażający chęć powrotu, jednakże dotychczas nie mógł zrealizować tego zamiaru. Teraz Hoffman powraca do kraju i zamierza osiąść na stałe w Krakowie, z którym go wiąże tyle lat twórczości i węzły rodzinne.

W porcie Hajfa wsiadł on na okręt i znajduje się w drodze do Konstantynopola, skąd będzie szukał dalszych środków komunikacyjnych, celem dostania się do kraju. Vlastimil Hoffman przywozi z sobą cały swój dorobek artystyczny z ostatnich lat.

Osadnicy w pow. Kamień daremnie wołają o pomoc

Kamień (ZAP) W ostatnim czasie kilkakroć już ZAP zwracał uwagę na ciężkie warunki życia repatriantów ze wschodu, którzy osiedleni zostali na ziemiach Pomorza Zachodniego. Obecnie otrzymaliśmy znowu wiadomości z powiatu Kamień, potwierdzające ten stan rzeczy. Bywały tutaj nawet wypadki, że dzieci polskie umierały z wycieńczenia. Zorganizowanie natychmiastowej pomocy dla tej grupy repatriantów jest więc sprawą, która nie powinna ulec najmniejszej nawet zwłoce. Pragniemy tutaj zaznaczyć, że w powiecie Kamień są szczególnie ciężkie warunki, stąd zjawisko biedy wśród osadników przybrało zastraszające rozmiary.

Nie zasługują na łaskę

Warszawa (PAP). Prezydent KRN nie skorzystał z prawa łaski w stosunku do Willego Gütnera, volksdeutscha, członka „Selbstschutzu", skazanego przez specjalny sąd karny w Łodzi na karę śmierci za to, że jako zastępca komendanta obozu karnego przy fabryce Bayera w Rudzie Pabianickiej znęcał się nad więźniami, bijąc ich drutem stalowym i łomem.

Bez uwzględnienia pozostawione zostały również prośby o ułaskawienie, zgłoszone przez skazanych wyrokiem specjalnego sądu karnego w Toruniu na karę śmierci — Henryka Felnela i Pawła Krugera, obu volksdeutschów, z których pierwszy współpracując z okupacyjną władzą niemiecką, brał udział w aresztowaniach, biciu i rozstrzeliwaniu Polaków. Drugi zaś — jako członek SS — znęcał się nad więźniami.

Amerykańska policja okupacyjna

Frankfurt (ZAP) W Bawarii szkoli się obecnie specjalne amerykańskie oddziały policyjne w sile 38.000, które od 1 lipca br. mają pełnić funkcje okupacyjne, wykonywane obecnie przez oddziały regularnej armii. Te nowe oddziały policyjne składają się z doświadczonych żołnierzy frontowych, są doskonale uzbrojone i już obecnie gotowe do przystąpienia do akcji, gdyby Niemcom zachciało się gdziekolwiek urządzić rozruchy.

Po doświadczeniach w strefie brytyjskiej w Hamburgu, amerykańskie władze specjalnie podkreślają gotowość do wystąpienia tych oddziałów policyjnych, przestrzegając ludność przed próbami rozruchów.

Współpraca niemieckich partyj politycznych

Berlin (ZAP) Gen. Clay, zastępca dowódcy amerykańskich wojsk okupacyjnych potwierdził, że sojusznicza Rada Kontrolna stoi przed bliskim zawarciem porozumienia w sprawie ustalenia niemieckiego potencjału przemysłowego.

Omawiając sprawę ewentualnego połączenia się partyj komunistycznej i socjalistycznej, oświadczył, że w strefie amerykańskiej władze okupacyjne uznają tylko takie połączenie się partyj, które nastąpi po wysłuchaniu woli wszystkich członków partii, dotyczy to również amerykańskiego sektora Berlina.

We Frankfurcie nad Menem obradowały w niedzielę wspólnie władze partii liberalnych demokratów, demokratycznej partii ludowej i bawarskich demokratów. Postanowiono utworzyć wspólny komitet wykonawczy wszystkich partyj demokratycznych państw amerykańskiej strefy okupacyjnej.

Nie udałe morderstwo matki z dzieckiem

Syn restauratora z Balic pod Krakowem, Rusinek, będąc na robotach w Niemczech, zaręczył się tam z pewną wołynianką. W 1944 r. wyjechał na urlop do domu, do rodziców, co zbiegło się z przejściem frontu. W ten sposób został on rozdzielony z narzeczoną. W końcu ubiegłego tygodnia przyjechała do niego do Balic z jego dzieckiem na ręku. Rusinek wyprowadził kobietę z dzieckiem nad Rudawę, wrzucił oboje do rzeki i porwawszy walizkę z rzeczami — uciekł.

Szczęśliwy traf zrządził, że w chwilę potem przechodzili brzegiem rzeki dwaj mężczyźni, którzy uratowali tonących i zaopiekowali się matką i dzieckiem.

Tymczasem „kochany" ojczulek sprzedał rzeczy swojej b. narzeczonej i przepił je. Zwyrodniałego zbrodniarza milicja odnalazła i aresztowała.

W kilku zdaniach

(PAP) Nowy rząd fiński opublikował program zmierzający do stworzenia warunków dla pokojowego rozwoju kraju. Finlandia pragnie utrzymać przyjazne stosunki ze wszystkimi państwami demokratycznymi, usunięcia wszystkich podżegaczy wojennych oraz ustabilizowania życia gospodarczego.

(PAP) Przewodniczący senatu irackiego, były premier gen. Nouri es Said pasza udał się do Ankary w celu podpisania traktatu handlowego i umowy o wymianie kulturalnej między Irakiem i Turcją.

Referendum Ludowe

(Komentarz SAP)

Jak doniosła wczoraj Socjalistyczna Agencja Prasowa, Prezydium C. K. W. P. P. S. wystąpiło z inicjatywą przeprowadzenia referendum ludowego w Polsce. Inicjatywa ta jest wyrazem głębokiej troski polskiego ruchu socjalistycznego o nieskrępowany rozwój demokracji zarówno politycznej, jak i społecznej i o taki układ stosunków w kraju, by nic nie hamowało tempa odbudowy.

30 b. m. wniosek Prezydium C. K. W. postawiony zostanie na posiedzeniu plenum CKW, a następnego dnia znajdzie się na porządku obrad Rady Naczelnej PPS.

Jakimi motywami i jakimi powodami kierowały się władze PPS, wysuwając projekt referendum ludowego? Inicjatywa ta wypłynęła z tych samych przesłanek, co i koncepcja wspólnego bloku wyborczego stronnictw demokratycznych.

Żyjemy w czasach wielkiego przełomu. Na oczach naszych i naszymi rękami dokonuje się w Polsce proces głębokiej i śmiałej przebudowy społecznej i gospodarczej, urzeczywistniającej dążenia całych pokoleń rewolucjonistów i postępowców polskich. Proces ten przyspieszony został i umożliwiony w wyniku wojny, która przyniosła klęskę faszystowskich żandarmów wszechświata. Rewolucja polska, dzięki sprzyjającym okolicznościom dziejowym i dzięki rozumnej polityce stronnictw, które ją podjęły i przeprowadzają, odbywa się w jedyny bodaj sposób w historii świata: bez rozlewu krwi i bez większych wstrząsów. Jest to prawdziwa rewolucja w majestacie prawa.

„Podstawą prawną rządu Jedności Narodowej jest Konstytucja 1921 r., którą uznał za źródło władzy, w przeciwieństwie do b. emigracyjnego „rządu londyńskiego", Polski Komitet Wyzwolenia Narodowego; stronnictwa polskiej lewicy, zarówno robotnicze, jak i chłopskie, nigdy bowiem nie uznały narzuconej przez sanację ustawy z 1933 roku. Konstytucja marcowa jest więc w pewnym sensie arką przymierza między wysiłkami obozu postępowego u zarania drugiej niepodległości i osiągnięciami zwycięskiej demokracji, konsekwentnie wprowadzającej w życie swój program od pierwszej chwili trzeciej niepodległości. Nie znaczy to wszakże, by konstytucja marcowa nie wymagała dzisiaj zmian, rewizji i korektur.

Nie zaspakajała ona dążeń i wymogów stronnictw demokratycznych już wtedy, gdy została uchwalona; stanowiła bowiem w każdym swym paragrafie wyraz kompromisu między postępową lewicą a wsteczną prawicą. Na przestrzeni zgórą 20 lat, a zwłaszcza w czasie wojny i w okresie dokonywującej się obecnie we wszystkich dziedzinach naszego przebudowy, zbyt wiele zaszło zmian życia, by nie narzucała się potrzeba dostosowania postanowień ustawy do zmienionej z gruntu rzeczywistości społecznej i gospodarczej. Ta sama konieczność zaistniała również w szeregu innych państw, m. in. we Francji, która także w wyniku referendum ludowego ustaliła wytyczne dla prac swego parlamentu, będącego jednocześnie Konstytuantą.

Nie chodzi wszakże tylko o literę prawa. Bezkrwawa rewolucja, dokonywująca się w Polsce wprowadziła nie tylko szereg radykalnych przemian społecznych i gospodarczych, ale zmusiła wiele środowisk do zasadniczej rewizji pojęć.

Wysuwając inicjatywę bloku stronnictw demokratycznych kierownictwo PPS ożywione było dążeniem, by pierwsze wybory w Polsce, znajdującej się w toku przebudowy, a jednocześnie odbudowy ze straszliwych zniszczeń wojennych, były wielkim aktem opowiedzenia się społeczeństwa na rzecz takiej, czy innej koncepcji urządzania życia polskiego walką o zasady i idee, a nie o mandaty. Aby stały się one powszechnym plebiscytem, w którym wiedzieć, czy zgadza się na reformę każdy obywatel mógłby się wypowiedzieć, czy zgadza się na reformę rolną i nacjonalizację przemysłu, czy też jest przeciwnikiem demokracji ludowej. Referendum ludowe, jeżeli przy poparciu innych stronnictw inicjatywa C. K. W. P. P. S. dojdzie do skutku, plebiscyt ten uczyni znacznie bardziej przejrzysty, a jednocześnie, bez względu na to czy PSL pójdzie ostatecznie we wspólnym bloku wyborczym, czy też osobno, — oczyści atmosferę polityczną, ukazując obywatelowi właściwą płaszczyznę, w jakiej będą w Polsce rozgrywać się wybory.

Już za kilka dni będziemy mogli prawdopodobnie podać bliższe szczegóły inicjatywy CKW-PPS.. Jeżeli przyłączą się do niej inne stronnictwa bloku demokratycznego, zostaną uzgodnione pytania na które przyjdzie obywatelowi w czasie referendum odpowiadać. Jest rzeczą kierownictwa stronnictw, by w pytaniach tych znalazły swój wyraz wszystkie najistotniejsze zagadnienia rzeczywistości polskiej, w której pracować będzie później, pochodzący z wyborów parlament.

Rafał Praga

Wybory w Czechach w duchu jedności narodowej

Praga (PAP). Front narodowy czeskich stronnictw politycznych powziął w związku ze zbliżającymi się wyborami do parlamentu uchwałę, na mocy której wszystkie partie należące do frontu narodowego zobowiązały się prowadzić kampanię przedwyborczą zgodnie z duchem koszyckiego programu rządowego, przyjąć wobec wyborców pełną odpowiedzialność za politykę i czynności rządu, a po wyborach utworzyć nowy rząd frontu narodowego.

Ponadto wszystkie partie zadeklarowały gotowość unikania przy kampanii przedwyborczej polemik i ataków, któreby mogły osłabić jedność frontu narodowego.

Ministrowie czescy nie będą kandydować

Praga (PAP). Pisma czeskie donoszą, że w tegorocznych wyborach do parlamentu nie będą kandydowali ministrowie: spraw zagranicznych — Masaryk, obrony narodowej — Svoboda, komunikacji — gen. Hasal oraz podsekretarz stanu w ministerstwie obrony narodowej gen. Ferjich.

Wymienieni ministrowie są członkami obecnego rządu czechosłowackiego, nie należą jednak go żadnej partii politycznej.

Po Kongresie Związków Sportowych

Na Kongresie Polskich Związków Sportowych w Warszawie zgłosił red. tow. Statter przewodniczący Komisji Wnioskowej, szereg opracowanych przez siebie wniosków, które Zjazd jednomyślnie uchwalił. Przewodniczący Wojewódzkiego Komitetu Sportowego i wiceprezes Polskiego Związku Narciarskiego złożył jeszcze raz dowód jak głęboko i z jakim zrozumieniem sprawy podchodzi do zagadnienia wychowania fizycznego i sportu w odrodzonym organizmie państwowym.

Podając poniżej pokrótce uchwalone wnioski żywimy nadzieję, że ich realizacja od której zależy właściwy rozwój wychowania fizycznego i sportu nastąpi rychło. Stwierdziwszy, że długotrwała wojna i okupacja spowodowały znaczne obniżenie stanu zdrowotnego młodzieży, Zjazd uchwalił, że wychowanie fizyczne i sport należy otoczyć jaknajtroskliwszą opieką lekarską. Dlatego to, w każdym środowisku sportowym muszą powstać poradnie sportowo-lekarskie, które winny badać i orzekać o zdatności uprawiania sportu zawodniczego, a zawodnik uznany za niezdolnego nie śmie być dopuszczony do uprawiania sportu.

Upowszechnienie sportu wymaga zniesienia zakazu [illegible] bów i stowarzyszeń sportowych młodzieży szkolnej.

Plaga pijaństwa, jako szkodliwa [illegible] po okupacji musi być w sporcie bezwzględnie zwalczana.

Zjazd potępił wszelkie formy ukrytego, czy jawnego zawodowstwa, oraz t. zw. kaperowania zawodników, które staje się przyczyną demoralizacji oraz lekkomyślnego i próżniaczego życia.

Zjazd zwrócił się do Władz Państwowych o zniesienie wszelkich obciążeń finansowych sportu i o przyznanie zniżek kolejowych na imprezy sportowe.

Zjazd zwrócił się również z prośbą do Wojewódzkich i Miejskich Rad Narodowych i Zarządów Gminnych o przydzielenie w każdej miejscowości gruntów pod boiska sportowe.

Zjazd zalecił Prezydium Z. Z. S. nawiązanie ścisłej współpracy ze Związkami Zawodowymi, Społecznymi oraz Organizacjami Młodzieżowymi w celu wychowania zdrowego pod względem fizycznym i moralnym młodego pokolenia.

W szczególności zaś, Zjazd z pełnym uznaniem powitał pracę Władz Państwowych nad realizacją powszechnego Wychowania Fizycznego, wzywając wszystkie kluby i związki do pracy nad realizowaniem naczelnej zasady upowszechnienia sportu w mieście i na wsi.

Zjazd wyraził uznanie i podziękowanie tym czynnikom, które natychmiast po usunięciu okupanta wszczęły pracę nad odbudową sportu polskiego, opartego na szerokich podstawach demokratycznych.

W szczególności wyraził Zjazd specjalne podziękowanie gen. Spychalskiemu, witając z zadowoleniem fakt, że na czele P. W. W. F. i P. W. stanęli znani działacze sportowi, reprezentujący także czynnik społeczny.

Zjazd wypowiedział się za jaknajszybszym kreowaniem Państwowej Rady Sportowej i Wojewódzkich Rad Sportowych, na których spoczywać winien główny ciężar odpowiedzialnych prac sportowych.

Zjazd zapewnił Rząd Jedności Narodowej, że troską i celem najwyższej magistratury sportowej w Polsce będzie wychowanie młodzieży w duchu zdrowych fizycznie i moralnie obywateli Państwa, gotowych ponieść najcięższe ofiary dla dobra Wolnej, Suwerennej i Demokratycznej Polski.

Wkońcu Zjazd wyraził uznanie prasie sportowej i codziennej za jej żmudną i ofiarną pracę publicystyczną nad podniesieniem morale i etyki sportowców i apelował gorąco by nadal popierała w tym kierunku wysiłki Najwyższych Władz Sportowych.

Zjazd uchwalił wysłanie depesz do prezydenta K. R. N. ob. Bolesława Bieruta, premiera Edwarda Osóbki-Morawskiego i ministra Obrony Narodowej marszałka Roli-Żymierskiego z meldunkiem, że sport polski staje do służby społecznej w Nowej Wolnej Demokratycznej Ojczyźnie.

Wspomnienie o Largo Caballero

23 bm. zmarł Francisco Largo Caballero, niezłomny przywódca socjalistów hiszpańskich, b. premier rządu ludowej Hiszpanii w okresie wojny domowej. Socjalistyczna Agencja Prasowa ogłasza fragment wspomnień dr. Henryka Jabłonskiego, który kilkakrotnie stykał się z Largo Caballero, jako delegat CKW PPS we Francji w r. 1945.

Międzynarodowy Kongres Związków Zawodowych w Paryżu w październiku 1945 r. zgromadził przywódców robotniczych całego świata. Punktem centralnym całej konferencji były dwie postacie: La Passionaria i Largo Caballero, przywódców proletariatu zawsze niezłomnej Hiszpanii. Każde ich ukazanie się, każde przemówienie, nawet zacytowanie ich nazwisk przez kogokolwiek z uczestników narad — wzbudzało huragany oklasków, entuzjazm powszechny.

I w tej atmosferze, w tym klimacie powszechnego entuzjazmu znalazł Largo Caballero dość czasu, by spotkać się z socjalistycznymi członkami delegacji polskiej, z tow. Kazimierzem Rusinkiem na czele. Spotkał się z nami Caballero, pozował do szeregu zdjęć, był serdeczny, wylewny i mimo całego tragizmu sytuacji hiszpańskiej — wesoły. Tow. Lawkowiczowi, który przemówił do niego po hiszpańsku, odpowiedział w swym rodzinnym języku, ale... wplótł w nie szereg słów polskich. Na widok naszych zdumionych min odpowiedział z uśmiechem po francusku byśmy wszyscy mogli go zrozumieć: „To przecież Polacy zwolnili mnie z hitlerowskiej niewoli, to was przecież zdążyłem pokochać, czy dziwne więc, że nauczyłem się trochę po polsku? Żyłem z waszymi żołnierzami zbyt krótko, by nauczyć się mówić po polsku, dość, by was zrozumieć. Jesteście nam tacy bliscy!"

Pogawędka się przeciągnęła, trzeba było wracać na obrady. Rozstawaliśmy się jednak tylko pozornie. Ten do ostatnich granic wyczerpany hitlerowską katorgą Hiszpan i my Polacy, wracaliśmy do pracy nad budową nowego ustroju świata robotniczego. Ale rozumieliśmy się świetnie, bo on, przywódca hiszpańskiego proletariatu i my, członkowie Polskiej Partii Socjalistycznej, stanowiliśmy jedno: awangardę walki o nowy, lepszy świat.

Znów Polak ofiarą zbrodni policji niemieckiej

Warszawa (PAP) Do Warszawy nadszedł meldunek, nadesłany przez wojska ochrony pogranicza, donoszący o nowym fakcie bestialskiego postępowania niemieckiej policji wobec polskich obywateli, powracających do kraju.

Jak wynika ze wspomnianego meldunku, od 1939 roku przebywał w Niemczech, na terenach administrowanych obecnie przez władze brytyjskie, obywatel polski Tadeusz Prajmowski, urodzony w 1912 r. Prajmowski, który był na robotach przymusowych, dostał po pewnym czasie pozwolenie na sprowadzenie do Niemiec swej żony, z którą też obecnie, kiedy zaistniały możliwości powrotu, wyruszył w drogę do kraju. Podczas podróży został wyrzucony wraz z żoną z pociągu przez niemiecką policję, która następnie odebrała mu całe posiadane przezeń mienie i kazała uciekać. Kiedy Prajmowski usłuchał tego polecenia i zaczął oddalać się od miejsca incydentu, funkcjonariusze niemieckiej policji strzelali doń kilkakrotnie, raniąc go w bok.

Rannemu udało się przy pomocy towarzyszącej mu żony dotrzeć do strażnicy wojsk ochrony pogranicza nr 62, skąd po udzieleniu pierwszej pomocy odwieziono go do szpitala miejskiego w Szczecinie.

Plagi Gdańska

Gdańsk (ZAP) Największymi bolączkami Gdańska, jak stwierdzono na posiedzeniu Miejskiej Rady Narodowej, są: zły stan bezpieczeństwa wynikający z ciemności panujących na ulicach, a dalej niedostateczny stan zaprowiantowania miasta. Również daje się bardzo we znaki samowolne zajmowanie mieszkań. Jest to plaga bardzo dotkliwa, wprowadzająca wielkie zamieszanie w życie obywateli.

400.000 bezprawnych kart żywn. w województwie

Położenie żywnościowe w świetle obrad WRN

W drugim dniu obrad WRN wojewoda krakowski tow. Dr K. Pasenkiewicz przedstawił sytuację na poszczególnych odcinkach życia gospodarczego województwa:

APROWIZACJA.

Omawiając sytuację żywnościową tow. Wojewoda stwierdził, że posiadane zapasy i przewidywany import pozwolą bezsprzecznie na pokrycie zapotrzebowania w kwietniu w dotychczasowej wysokości, natomiast pokrycie zapotrzebowania na chleb w maju będzie w zupełności zależało od wyniku akcji świadczeń rzeczowych, gdyż nieściągnięte dotychczas i zalegające 6.000 ton zboża stanowi właśnie miesięczne zapotrzebowanie województwa. Aprowizacja w czerwcu i lipcu zależeć będzie od dostaw z ZSRR lub UNRRA, gdyż nie należy przypuszczać, aby inne województwa mogły nam coś dostarczyć.

W ostatnim miesiącu aprowizacja znacznie się polepszyła, lecz mimo to nie była wystarczająca. Polepszenie spowodowało zwolnienie dla województwa krakowskiego dużej ilości paczek standartowych oraz szeregu innych artykułów żywnościowych z dostaw UNRRA, dostawa 2.700 ton zboża z Bydgoskiego, 1.500 ton pszenicy z UNRRA, 360 ton żyta ze Zw. Radzieckiego oraz dostawy ze świadczeń rzeczowych, które w lutym wyniosły ok. 1.500 ton zboża.

Pozwoliło to na rozdzielenie dla ludności pracującej na przydziały i karty żywnościowe w miesiącu lutym 1.340 ton mąki żytniej, 227 ton mąki pszennej, 107.5 ton kaszy, 736 ton cukru, 164 tony mięsa, 200 ton konserw, 103 tony kawy, 13.8 ton herbaty, 211.5 ton śledzi, 52 tony mydła i 371 ton soli. W ten sposób pokryto w 100 procentach przewidziane zaopatrzenie na karty Lszej kategorii z wyjątkiem mąki żytniej, której dostarczono 49% planu oraz mąki pszennej, kaszy i tłuszczu, których na karty nie rozdzielano.

ELEKTRYFIKACJA.

Szczegółowo omówił tow. Pasenkiewicz zagadnienie elektryfikacji. Województwo krakowskie musi zaopatrywać nie tylko swój teren, ale i sąsiednie mniej zelektryfikowane województwa. Obecnie następuje wzmożona rozbudowa sieci elektryfikacji i urządzeń energetycznych w związku z planem 3-letnim. W ramach tego planu przeznaczono dla woj. krakowskiego kredyty w wysokości 1.600.000.000 zł. Rozpoczęto już prace elektryfikacyjne w powiatach tarnowskim, nowotarskim, nowosądeckim, myślenickim, miechowskim i części brzeskiego. Prace te prowadzi SPB, Okr. Zjednoczenie Energetyczne, Państw. Zakł. Robót Elektr. i szereg firm mniejszych. Ogólny koszt prac, których wynikiem będzie zelektryfikowanie ok. 200-tu gromad, wyniesie 344,7 miliona zł. Celem połączenia szeregu linii różnego napięcia wybudowane zostaną cztery wielkie stacje przetwornicowe.

KOMUNIKACJA.

Niezmiernie ważna na naszym terenie jest sprawa komunikacji. We wrześniu ub. roku został zorganizowany Woj. Wydz. Komunikacji, który kieruje wykorzystaniem środków transportowych i pracami dróg i mostów. Zniszczenia są wielkie, nawierzchnie drogowe zniszczone są w 80%. Okupant wycofując się zniszczył cały szereg ważnych, strategicznie mostów. Ogólna długość mostów odbudowanych wynosi ok. 2.000 km. Przy ich odbudowie uwzględnia się nowe formy wytrzymałości, które są wyższe niż poprzednio. Prowadzi się odbudowę 3-ech mostów w Krakowie. Wysokość kredytów na konserwację i odbudowę dróg i mostów wynosi 220 mil. zł.

Na odcinku transportu największą rolę odgrywa kolej. Duże trudności powoduje tu brak taboru. Utrudnieniem jest również konieczność przeładowywania całych transportów z szerokiego toru na normalny. Komunikacja autobusowa ożywia się. Uruchomiono szereg nowych linii międzymiastowych m. in. do Jeleniej Góry, Gliwic, Myślenic, Miechowa.

PRZEMYSŁ

Przemysł w województwie krakowskim odbudowuje się coraz szybciej. Zniszczenia wojenne nie są zbyt wielkie natomiast duże straty wywołało wywiezienie maszyn przez Niemców i kradzieże w początkowym okresie.

Przemysł rozpada się na 3 zasadniczych grup: wielkie zakłady o znaczeniu kluczowym są upaństwowione, zorganizowane w zjednoczeniach branżowych. Mniejsze zakłady państwowe podlegają zarządowi przemysłu miejscowego przy Urzędzie Wojewódzkim. Pewna ilość zakładów podlega Związkowi Samorządu Terytorialnego. Przemysł spółdzielczy nadzoruje Związek Rewizyjny Spółdzielni R. P. Przemysł prywatny zorganizowany jest w zrzeszeniach podległych Zarządowi Przemysłu Miejscowego.

Wydział Przemysłowy zwraca uwagę, że przemysł prywatny poszedł często po linii najmniejszego oporu — nawet paserskiej. Zdrowa inicjatywa prywatna w ramach planu państwowego zasługuje jednak na uznanie i jest popierana.

Szerokie perspektywy otwierają się przed przemysłem spółdzielczym, który może objąć szereg mniejszych zakładów produkcji.

ŚWIADCZENIA RZECZOWE I PACZKI UNRRA.

Sprawę świadczeń rzeczowych zreferował kierownik Jeż. Stwierdził on, że aparat świadczeń rzeczowych nie wszędzie stał na odpowiednim poziomie. Szczególnie w powiatach miechowskim i olkuskim praca szła zupełnie słabo. Powiatowe Rady Narodowe muszą dbać o właściwe obsadzanie stanowisk w tym aparacie. Doświadczenie wykazało, że tam, gdzie Rady wpływały na odpowiedni dobór referentów, akcja rozwijała się bardzo pomyślnie.

Ob. nacz. W. Fazlejew omówił sprawę rozdziałów darów UNRRA. Artykułami UNRRA rozporządza Min. Apr. i Handlu. Zmagazynowane towary znajdują się pod opieką pełnomocnika dla spraw UNRRA na woj. krakowskie. Woj. Wydz. Apr. i Handlu po uzyskaniu zezwolenia z Ministerstwa dokonuje rozdziału wśród ludności cywilnej przy współpracy Związków Zawodowych. Z magazynów województwa krakowskiego zaopatruje się również częściowo woj. rzeszowskie i śląskie. W woj. krakowskim pokrywa się artykułami UNRRA część zaopatrzenia kartkowego np. mydło, herbatę i kawę.

Artykułów tekstylnych dotąd nie rozdzielano, wyjątek stanowią przydziały specjalne. Obecnie Min. Aprowizacji gromadzi te artykuły do rozdziału kartkowego. Rozdział paczek UNRRA zbiegł się z wprowadzeniem zmian w systemie kartkowym. W Polsce jest obecnie o 2.000.000 kart żywnościowych za dużo. Powoduje to stratę ok. 1,200.000.000 zł. miesięcznie. Obecnie przeprowadza się akcję zmniejszania ilości kart. W województwie krakowskim osiągnięto już obniżenie ilości z 1,200.000 na 800.000 i uzyska się jeszcze dalsze zmniejszenie. Akcja ta spowodowała opóźnienie w rozdziale paczek. Najpierw dostali je ci, co do których nie było żadnych zastrzeżeń. Teraz następuje eliminacja nieuprawnionych i dlatego tempo rozdzielnictwa zmniejszyło się.

Godnym podkreślenia jest fakt, że współpraca w woj. urzędu Apr. i Handlu z OKZZ na terenie krakowa układa się bardzo pomyślnie i trwa już 4 miesiące, podczas gdy porozumienie między KCZZ a Min. Apr. i Handlu nastąpiło dopiero przed dwoma miesiącami. Współpraca czynnika społecznego przy rozdzielnictwie jest niezmiernie ważna, bowiem przy obecnym braku artykułów każdy kęs musi być wydany celowo, a to jest możliwe jedynie przy udziale czynnika społecznego, który ma możność najdokładniejszej oceny celowości przydziału poszczególnym zakładom pracy.

Po sprawozdaniach wywiązała się ożywiona dyskusja, która wniosła szereg cennych uzupełnień do ogólnego obrazu sytuacji na terenie woj. krakowskiego.

Otwarcie subskrypcji Pożyczki Prem. w kwietniu

Warszawa (PAP). Komisarz generalny Premiowej Pożyczki Odbudowy Kraju wyjaśnia, iż wzmianki, jakie ukazały się w prasie o wyznaczeniu daty otwarcia subskrypcji na dzień 15 kwietnia r. nb. polegają na nieporozumieniu.

Rozporządzenie ministra skarbu oznacza datę 15 kwietnia jako datę, od której liczyć się będzie 23-letni okres umorzenia pożyczki. Subskrypcja będzie ogłoszona oddzielnym rozporządzeniem ministra skarbu, które też oznacza datę jej otwarcia. Rozporządzenie takie ukaże się w ciągu przyszłego miesiąca.

Od 1 kwietnia Niemcy dopuszczone do obrotu pocztowego

Londyn (PAP) Agencja Reutera donosi z Berlina, że sojusznicza rada kontrolna postanowiła z dniem 1-go kwietnia przywrócić połączenie pocztowe między Niemcami a wszystkimi innymi państwami, za wyjątkiem Japonii i Hiszpanii.

Ryzyko

Ryzyko jest jednym z warunków powodzenia w życiu „Kto nie ryzykuje, szczęścia nie zgrzebuje" — głosi przysłowie.

Ryzyko w grze loteryjnej jest niewielkie, a szanse wygranie duże: MILION, 250.000.— 10 wygranych po 100.000.— 20 po 5.000.— i wiele, wiele innych będą udziałem posiadaczy losów IV-tej Klasy 46-ej loterii. — Łącznie wylosowanych zostanie 21.000 wygranych na ogólną kwotę 34,908.000.— zł., 1/4 losu dla nowo wstępującego do gry kosztuje 200.— złotych.

Termin ciągnienia 4-go kwietnia.

Organizacja przemysłu w Polsce

Przemysł w Polsce w chwili obecnej przedstawia dość wielobarwny obraz pod względem organizacyjnym. Przede wszystkim pod względem własności. Mamy przemysł państwowy, względnie pod zarządem państwowym, prócz tego przemysł samorządowy (np. Miejskie Zakłady ceramiczne w Krakowie), wreszcie spółdzielczy oraz prywatny. W niniejszym artykule chodzi nam przede wszystkim o przemysł kluczowy pozostający pod zarządem państwowym, jako grupujący największy nasz potencjał gospodarczy w dziedzinie przemysłowej. Organizacja tego przemysłu wygląda w tej chwili następująco: Mamy tutaj trzy szczeble, tj. licząc od góry: Centralny Zarząd, Zjednoczenie Przemysłowe oraz Zakład przemysłowy. Organizacja centralnych zarządów przemysłowych opisana jest w wewnętrznym Regulaminie Pracy Ministerstwa Przemysłu z dnia 15 września 1945 r. — Utworzono wówczas 16 centralnych zarządów, a mianowicie: węglowy, hutniczy, zbrojeniowy, paliw płynnych, materiałów budowlanych, metalowy, elektrotechniczny, chemiczny, włókienniczy, skórzany, drzewny, papierniczy, cukrowniczy, energetyki, drukarń i przedsiębiorstw graficznych oraz centralny zarząd kin. Prócz tego istnieje odrębna organizacja przemysłu pozostającego pod zarządem Ministerstwa Aprowizacji i Handlu (np. przemysł spożywczy) oraz Ministerstwa Informacji i Propagandy. Centralny Zarząd jest urzędem na prawach departamentu Ministerstwa Przemysłu i jest nadrzędną władzą dla danej gałęzi przemysłu. Do jego zadań należy nadzór i kontrola Zjednoczeń i zakładów pracy, zatwierdzanie planów finansowo-gospodarczych oraz budżetów podwładnych organizacji i zakładów, podporządkowanie ich jednolitej gospodarce, rozdział kontyngentów surowcowych i zamówień, łączenie i uruchomianie zakładów, prowadzenie działu personalnego dla danej gałęzi przemysłu, opracowanie i finansowanie szkolnictwa branżowego oraz rozstrzyganie sporów kompetencyjnych między zjednoczeniami. Centralne Zarządy działają w porozumieniu z innymi departamentami Ministerstwa Przemysłu, np. ekonomicznym, finansowym i kadr.

Centralnym Zarządom podlegają prócz Zjednoczeń jeszcze tzw. Centrale Handlowe dla spraw zaopatrzenia, lub zbytu.

Drugi szczebel organizacyjny to Zjednoczenia Przemysłowe. Zjednoczenia są albo branżowe, np. Zjednoczenie przemysłu nawozów sztucznych, lub też są branżowo-terytorialne, np. Zjednoczenia węglowe. — Zjednoczenie obejmuje więc swoim zakresem działania bądź to wszystkie fabryki danej branży na terenie całej Polski bądź też tylko na pewnej części jego obszaru. Zasadniczo Zjednoczenia mają kierować zakładami przemysłowymi pod względem technicznym, administracyjnym i handlowym. Dlatego też w Zjednoczeniu mamy dyrektora naczelnego, technicznego i handlowego. (Ten ostatni załatwia sprawy zbytu i zaopatrzenia, o ile nie ma osobnych Central dla tego celu, o czym już wyżej wspomnieliśmy). Prócz tego w Zjednoczeniach Działy Pracy i płacy, Bezpieczeństwa Pracy i higieny, Finansowy, Ogólny i Personalny.

Praktycznie rzecz wygląda trochę inaczej. W rzeczywistości bowiem niektóre Zjednoczenia pozostawiają poszczególnym zakładom bardzo wiele samodzielności w gospodarce i pełnią rolę podobną do dawnego trustu, działającego na rachunek zrzeszonych przedsiębiorstw. W innym znowu wypadku następiła pełna fuzja poszczególnych zakładów, które w Zjednoczeniu mają swój wspólny zarząd i same zakłady nie mają już osobowości prawnej (np. zjednoczenie węglowe). Istnieją wreszcie Zjednoczenia o typie mieszanym, — gdzie część zakładów ma jeszcze osobowość prawną. Jeśli jednak, zgodnie z postulatem wysuniętym przez ministra tow. Minca każde przedsiębiorstwo ma mieć charakter skomercjalizowany, to należy dążyć do ujednolicenia Zjednoczeń w tym kierunku. Nazwa Zjednoczenie przemawia raczej za tym, że przedsiębiorstwa wchodzące w jego skład mają być samodzielnymi jednostkami administracyjnymi, a Zjednoczenie ma mieć charakter tylko gestyjny (kierowniczy). W każdym razie w chwili obecnej nikt właściwie nie wie, co to jest takiego Zjednoczenie Przemysłowe pod względem prawnym. W jakikolwiek sposób rzecz ta zostanie unormowana w przyszłości, to jednak zakład pracy nie powinien zostać pozbawiony kierownictwa samodzielnego które administruje danym zakładem w całej pełni, i ponosi odpowiedzialność za wykonanie planu, za rentowność przedsiębiorstwa i w ogóle za przestrzeganie ogólnopaństwowych norm gospodarki.

W każdym razie uporządkowanie stanu prawnego Zjednoczeń przemysłowych jest rzeczą konieczną.

Ostatni wreszcie szczebel to sam zakład pracy, którego kierownictwo podlega ruch fabryczny i porządek w fabryce. Kierownictwo ponosi odpowiedzialność za wykonanie planu, za bezpieczeństwo pracy, za racjonalne i prawidłowe wydatkowanie środków pieniężnych, surowców i materiałów. W wielu jeszcze wypadkach, jak już wyżej wspomnieliśmy, kierownictwo zakładu zmuszone jest starać się o surowiec i troszczyć o zbyt produkcji.

Tak oto w streszczeniu przedstawia się w obecnej chwili stan organizacji naszego przemysłu kluczowego. Jeśli chodzi o przemysł pozostający pod zarządem państwowym, a nie mający znaczenia ogólnopaństwowego, to podlega on Wydziałom Przemysłowym województw.

Nie ulega wątpliwości, że struktura organizacyjna przemysłu ulegnie jeszcze przekształceniu. Jest to konieczne i może przynieść dalsze udoskonalenie gospodarki społecznej zakładami przemysłu upaństwowionego.

A. J.

DZIŚ W TEATRACH

Teatr Miejski im. Juliusza Słowackiego godz. 18.30: „Bartosz Głowacki" dramat w 3-ech aktach Wandy Wasilewskiej.

Teatr Stary: Duża Sala — godz. 18.30 „Jajko Kolumba", komedia muzyczna w 3-ch aktach St. Fiakowskiego.

Mała Sala. Godz. 18.45: „Rozy", komedia w 3-ch aktach B. Connera'a.

Teatr Powszechny im. Żołnierza Polskiego: godz. 18.15 „Ojciec" z K. Adwentowiczem.

Teatr Kameralny TUR-u. Godz. 19-ta: „Muzyka na ulicy", komedia P. Szurka z muzyką A. Lenczowskiego.

Teatr R. T. P. D. „Wesoła Gromadka". (sala kina „Scala") codziennie o godz. 19 wystawia montaż sceniczny, pt. „Z biegiem Wisły".

„Z BIEGIEM WISŁY"

Przepiękne widowisko, mające niejako charakter podróży od źródeł aż do ujścia Wisły, zawierające w sobie wspaniałe tańce regionalne, piękne i wesołe pieśni ludowe oraz żywe słowo znanych poetów polskich.

Sposobność oglądania dla wszystkich dnia 31. III. 1946 (niedziela) o godz. 11.30 w teatrze „Scala".

Całość w wykonaniu zespołu teatralnego RTPD Wesoła Gromadka. Kierownictwo muzyczne Anna Kutschmann. Tańce w układzie I. Michalczyk.

Bilety nabyć można wcześniej w Składnicy Harcerskiej, Dunajewskiego 1 (naprzeciw Scali).

DWIE PRAPREMIERY W FILHARMONII

W piątek 29 marca na Wielkim Koncercie Symfonicznym, orkiestra Państwowej Filharmonii pod dyrekcją Andrzeja Panufnika wykona interesującą Symfonię XVIII wieku, Wojciecha Dankowskiego, oraz po raz pierwszy odegrane będą dwie nowe kompozycje polskich kompozytorów współczesnych: Uwertura do op. „Daniel" Malczewskiego i IV Mazurek Feliksa Wróbla.

Koncert skrzypcowy Karłowicza odegra z towarzyszeniem orkiestry czołowy skrzypek polski **Wacław Niemczyk.**

Bilety do nabycia w biurze Filharmonii Zwierzyniecka 1. oraz w „Orbisie" od godz. 10—14-tej.

UWAGA EMERYCI!

[illegible] Ubezpieczeń społecznych, którzy otrzymali na luty b. r. karty żywnościowe I kategorii za pośrednictwem Zarządu, będą też bezpośrednio w Zrzeszeniu zechcą się zgłosić na plac Szczepański 2, po odbiór paczek żywnościowych U. N. R. R. A. najpóźniej do dnia 30 marca br. włącznie.

Zawiadamia się, że nieodebrane w tym terminie paczki, zgodnie z zarządzeniem Władz będą zwrócone do dyspozycji Miejskiego Wydziału Aprowizacji i żadne spóźnione reklamacje nie będą miały uwzględnienia.

[illegible]

KOMUNIKATY

Ze strony [illegible] w Krakowie otrzymaliśmy wyjaśnienie w związku z dekretem z dnia 8. I. 1946 r. (Dz. U. R. P. Nr. 4, poz. 28—29) o częściowej zmianie składek na ubezpieczenia społeczne, że w myśl ustawy z dnia 30. lipca 1938 r. (Dz. U. R. P. Nr. 57 poz. 449) dodatkowa opłata składek emerytalnych za pracowników fizycznych w wysokości 0.1% obowiązuje nadal a tym samym składka emerytalna wynosi:

za górników i hutników [illegible]

[illegible]

[illegible] KIN KRAKOWSKICH

[illegible] BELLA DONNA, film pro- [illegible]

[illegible] — WALKA O KOBIETĘ, [illegible] produkcji francuskiej.

„Gdańsk" — PARADA SPORTOWA.

„Scala" i „Wanda" — WIĘZIENIE BEZ KRAT, film produkcji francuskiej.

„Warszawa" — OJCOWIE I DZIECI.

„Apollo" i „Sztuka" — SZARY LORD, film produkcji angielskiej.

[illegible]

Początek programów 15, 17, 19 kinas Scala, Sztuka, Wolność: godz. 14.30, 16.30, 18.30: Świt, Gdańsk, Wanda, Warszawa, Apollo, Uciecha.

Przedsprzedaż biletów: Kraków, Wiślna 2, od 9—11.30 na dzień bieżący, od 13—16 na dzień następny.

CHOROBY KOBIECE NA TLE PRACY ZAWODOWEJ

odczyt prof. dr Ady Marek-Rutkowskiej, odbędzie się w świetlicy Organizacji Kobiet PPS, pl. Szczepański 2, I p. w niedzielę, dnia 31 marca b. r. o godz. 16-ej. Wstęp wolny.

W ROCZNICĘ KOMUNY PARYSKIEJ

O. K. Z. Z. Wydział Kultury i Oświaty zawiadamia, że w dniu 26. III. br. jako w 75-tą rocznicę Komuny Paryskiej, odbędzie się uroczysty wieczór artystyczny o godz. 18-tej, w sali własnej, Rynek Gł. 34, I p.

X. TARCHALSKA I Z. ROESNER

wystąpią w niedzielę dnia 31 marca br. o godz. 19-tej w dużej sali Polskiej YMCA (Krowoderska 8). Młoda i utalentowana [illegible] Tarchalska — [illegible] skrzypek Zdzisław Roesner zapewniają wieczór dobrej muzyki. Przy fortepianie Jerzy Gaczek. Bilety wcześniej do nabycia w Sekretariacie Polskiej YMCA, ul. Krowoderska 8, oraz księgarnia S. A. Krzyżanowskiego, Rynek Gł.

KURS ANGIELSKIEGO DLA DZIECI

[illegible] 9 do 12 wznawia Polska YMCA. Zapisy w Sekretariacie ul. Krowoderska 8 od godziny 8 do 21 (Tel. 851.10).

JAN PARANDOWSKI W KRAKOWIE

Duchowa stolica Polski, jaką jest dzisiaj Kraków, będzie miała możność zaznajomienia się z [illegible] twórczością Jana Parandowskiego.

W [illegible] autor „Trzech [illegible]" i „Niebo w płomieniach" przyjeżdża do Krakowa, by wziąć udział w Poranku Dialogów w Starym Teatrze. — Podobny Poranek urządzony w Lublinie był kilkakrotnie powtarzany przy wypełnionej aż do ostatniego miejsca sali.

Radio

na dzień 29. marca 1946 r. (piątek)

Kraków: 6.00 Bicie zegara z Wieży Mariackiej. Pieśń poranna. Kalendarz historyczny. Muzyka z płyt; 6.15 Poranne rozmowy ze słuchaczami pt. „Nowe czasy — nowi ludzie" 6.30 Muzyka lekka z płyt; 6.45 Dziennik poranny; 7.05 Program na dzień bieżący; 7.10 Gimnastyka poranna; 7.20 Muzyka lekka (płyty); 7.45 Powtórzenie najważniejszych wiadomości dziennika porannego; 7.50 Muzyka lekka (płyty); 8.05 Odczytanie programu na dzień bieżący; 8.10 Muzyka lekka (płyty); 11.30 Kronika krakowska; 11.40 Utwory fortepianowe z płyt; 11.57 Sygnał czasu z Krak. Obserwatorium Astronom.; 12.00 Bicie zegara i hejnał z Wieży Mariackiej; 12.04 „Na ziemiach odzyskanych"; 12.20 Utwory fortepianowe; 12.40 Z życia Narodów Słowiańskich; 12.50 Koncert muzyki lekkiej; 14.00 Dziennik popołudniowy; 14.[illegible] Informacje ogólnopolskie; 14.40 Koncert [illegible]; 15.[illegible] Problemy dnia; 15.30 „Gorączka [illegible]" słuchowisko; 16.00 Gawędka radiowa dla dzieci pt. „Czy wiesz [illegible]..."; 16.20 „Nasze piosenki" w wyk. Wiktora Brzegi; 16.40 Audycja dla [illegible]; 16.55 Kwadrans literacki [illegible]; 17.10 Koncert Małej Orkiestry P. R.; 17.[illegible] Audycja wojskowa; 18.10 Reportaż [illegible]; 18.25 Wędrówka z mikrofonem; 18.[illegible] Nauka przy głośniku; 19.00 Transmisja z sali kina Świt w Krakowie Wielkiego Koncertu Symfonicznego w wyk. Orkiestry Państwowej Filharmonii Krak.; 21.00 Skrzynka techniczna; 21.15 Muzyka lekka z płyt; 21.40 Opowiadanie M. [illegible] pt. „Tragedia polska"; 21.[illegible] Odczytanie programu lokalnego na dzień następny; 22.00 Koncert rozrywkowy (transmisja z Bydgoszczy); 22.30 Koncert [illegible]; 23.00 Ostatnie wiadomości dziennika wieczornego. 23.[illegible] Program [illegible]

NAJCIEKAWSZE AUDYCJE

w dniu 28. marca 1946 r. (czwartek).

18.00 — IV. wykład prof. Przychockiego w ramach aud. „Nauka przed mikrofonem", pt. „Kultura antyczna a współczesna";

21.10 — Druga audycja z cyklu „Liszt — tytan fortepianu" w oprac. mgr. Aleksandra Frączkiewicza w wyk. Jerzego Gaczka (fortepian).

[illegible] Wieczorne [illegible]

IDZIEMY NAPRZÓD

Kolumna Wojewódzkiego Komitetu Organizacji Młodzieży TUR

Młodzież nowego świata

Od 21 do 28 marca 1946 r. rozpoczął się Światowy Tydzień Młodzieży we wszystkich państwach na kuli ziemskiej. W tym roku po raz pierwszy bierzemy w nim udział, zgłaszając już w pierwszych miesiącach wyzwolenia swój akces do Światowej Federacji Młodzieży Demokratycznej, która [illegible] o 63 państw i przeszło 40 milionów młodzieży zorganizowanej. W światowej Fed. Młodzieży Demokr. są reprezentowane wszystkie organizacje młodzieżowe na terenie naszego kraju, a więc: OMTUR, [illegible] W. M., Z. M. D., Wici, oraz [illegible] H. P. Posłaniamy swoich przedstawicieli w utworzonej Światowej Radzie Młodzieży, która koordynuje i planuje pracę całej młodzieży demokratycznej na kuli ziemskiej we wspólnym wysiłku zniszczenia ideologii hitlerowskiej, podniesienia kultury gospodarczej, społecznej i oświatowej, równego i sprawiedliwego traktowania wszystkich ludzi, bez względu na czerwony, czarny czy biały kolor skóry — zapewnienia trwałego i wiecznego pokoju światowego.

Młodzież po okresie straszliwej zawieruchy wojennej, która niosła śmierć, zniszczenie i zagładę wszystkiemu, co zbudowała myśl ludzka dla wspólnego dobra, po tym okresie wskazującym, gdzie leży zło a gdzie dobro, zrozumiała jaką ma kroczyć drogą, jakie wskazywać hasła i ideały, co jest treścią ludzkiego życia. Zrozumiała przede wszystkim, że musi usunąć jednego z największych wrogów świata całego: ideologię faszyzmu i hitleryzmu. Młodzież dojrzała do wielkich czynów dla dobra ludzkości. Różnoskórna, różnojęzyczna młodzież znalazła wspólną platformę działania, wybrała wspólne ideały, poczęła realizować szczytne hasła braterstwa i miłości całej młodzieży świata.

Można mieć wiarę, że tak potężna, wszechświatowa organizacja o zdecydowanej postawie utrwalająca żywotne siły prawdziwej demokracji i wolności zdolna jest po zastąpieniu starszego pokolenia budować wieczny pokój, równość i sprawiedliwość, miłość i braterstwo, zdolna jest zapewnić to, czego ludzkość nie mogła do ostatnich dni utrwalić.

Wzmożenie zainteresowania młodzieży życiem społeczeństwa, życiem narodowym, wzięcie czynnego udziału w budowie i odbudowie naszej państwowości, zniszczonego kataklizmem wojennym naszego kraju, jest koniecznością dziejową.

Młodzież polska nie może pozostać w tyle za tymi, którzy nie burzyć, ale budować pragną, młodzież polska własnym czynem stwierdzić musi, że posiada świadomość, iż tylko prawdziwe swobody demokratyczne, prawdziwa równość i niepodległość zdolna jest zapewnić rozwój ludzkości, pokój i dobrobyt świata i poszczególnego narodu. Dzisiaj zdajemy sobie jasno sprawę z tego, jakie trudności stoją wobec całego narodu i wiemy, jaki udział powinna oddać młodzież w usuwaniu tych piętrzących się przed nami przeszkód, które tamują rozwój kulturalny, gospodarczy i społeczny kraju. Odbudowa w znaczeniu materialnym wymaga wysiłku całego narodu, a przede wszystkim wysiłku młodych, silnych ramion. Tworzenie kulturalnych wartości i ich utrwalanie, zależy również w dużej mierze od rozwoju umysłów młodzieży, która ma w najbliższej przyszłości i teraźniejszości zapełnić poważne braki w szeregach naszych polskich uczonych, w szeregach nauczycielstwa, techników i [illegible].

Wielkie zadania stojące przed [illegible] wymagają wielkich wysiłków [illegible] zwycięstwo da nam podstawy pod wspaniały rozkwit naszego państwa.

My, młodzież, nie możemy zapominać o tych zagadnieniach, które prowadzić nas będą we wspólnej jedności i wspólnym braterstwie ku lepszemu jutru. Trudności może pokonywać w [illegible] szybki zdecydowana postawa całej młodzieży demokratycznej, wspólnota i jedność. Bo powodzenie naszych wysiłków, naszej pracy kryje się w prostym i słusznym zdaniu wyjętym z nieśmiertelnej »Ody do Młodości«, wielkiego naszego wieszcza narodowego Adama Mickiewicza:

»W szczęściu wszystkiego są wszystkie cele,
jednością silni, rozumni szałem
razem młodzi przyjaciele.

Ponad poziomy młodzież pragnie wynieść pracę dla dobra powszechnego, pragnie wzbudzić jednolity duch pracy, idącej w kierunku stworzenia nowego porządku świata w duchu demokratycznym; pracować dla dobra ogółu, poświęcić się do dobra powszechnego, zburzyć stary, zgniły porządek świata, a stworzyć nowy, młody i twórczy, oto ideały, na które wskazuje Mickiewicz w »Odzie do Młodości«. Ideały te dzisiaj są tak samo piękne i aktualne, jakimi były 125 lat temu.

Stwórzmy więc ten świat nowy, lepszy i piękniejszy od starego. Nie zapominajmy o spoczywających na nas obowiązkach wobec społeczeństwa i narodu. Oddajmy swoje najlepsze myśli, najlepsze czyny dla dobra powszechnego, nie zapominajmy, że przed nami stoi zagadnienie odbudowy zniszczonego kraju, zrepolonizowanie odzyskanych piastowskich Ziem Zachodnich, których nikt nie ma najmniejszego prawa kwestionować, nie zapominajmy o tym, że gospodarczo musimy dojść do samowystarczalności, że musimy podnieść stopę życiową wszystkich ludzi pracy, zapewnić odpowiednie warunki materialne dla pracującej i uczącej się młodzieży.

Stwarzając sprawiedliwe warunki w kraju, dążymy tym samym poprzez zewnętrzną naszą postawę i działalność do wprowadzenia tych samych wartości w całym świecie. Na nas młodzieży spoczywa wielka odpowiedzialność za losy i historię rozwoju do szczęścia całej ludzkości. Wymaga to od nas wspólnego jednoczenia się i łączenia, wymaga jednolitego działania w duchu prawdziwie demokratycznym w oparciu o pełną sprawiedliwość i niepodległość, wymaga wielkiego wysiłku, który my oddać musimy. Opierając się na wspólnej planowości i jednolitości, stworzyć możemy dużo — dążąc oddzielnie, bardzo mało, albo zgoła nic.

Młodzież zorganizowana we wszystkich pięciu organizacjach na terenie naszego kraju, rozumie te postulaty i docenia ich wagę, również młodzież stojąca poza nawiasem jakichkolwiek organizacji, doskonale wie o roli, jaką odgrywa w życiu państwowym i ze swej strony włożyć musi w budowę dobrobytu odpowiedni wysiłek. Musimy zdawać sobie sprawę, że w naszym wysiłku nie jesteśmy odosobnieni, że w tworzeniu nowych form życia stoi za nami młodzież całego świata. Przez liczny udział w pracy i pomocy dla młodzieży, w dążeniu do dobrobytu i pokoju dajmy dowód zrozumienia naszego stanowiska w życiu narodowym i w życiu całej ludzkości. Pamiętajmy o szczytnych ideałach prawdziwej demokracji i wolności, które łączą młodzież wszystkich krajów i wszystkich państw.

My, jako socjaliści, nie od dzisiaj posiadamy w założeniach wysiłków naszych idee, które wskazują przyszłość lepszego i doskonalszego świata.

Niech żyje Światowa Federacja Młodzieży Demokratycznej, jedność i braterstwo młodzieży całego świata.

M. M.

Z życia Organizacji Młodzieży TUR

Dzielnicowy Komitet OM-TUR Zwierzyniec

Jak prowadzić należy pracę w Komitecie Dzielnicowym miasta, wystarczy spojrzeć na Komitet na Zwierzyńcu.

I tam początkowo było dużo niedociągnięć, lecz odpowiednia inicjatywa kilku towarzyszy w jednym niemal momencie wywołała zwrot ku rozwojowi organizacyjnemu.

Ostatnie zebranie na Zwierzyńcu z okazji ukończenia zelektryfikowania części dzielnicy, którą przeprowadzali OMTUR-owcy jest faktycznym dowodem, że praca dzielnicy oparta była o plan. Na zebraniu uczestniczyli przedstawiciele miasta i innych urzędów, doceniając piękną i pożyteczną inicjatywę młodzieży TUR-owej.

Na przyszłość planuje się już uzupełnienie kanalizacji tej dzielnicy, wykończenie i doprowadzenie do odpowiedniego stanu ulic i t. p., a wszystko mają wykonać młode i silne ramiona, rozumiejących potrzeby życia społecznego OM-TUR-owców.

Obok tych, że tak powiem materialnych osiągnięć, praca idzie również w kierunku podniesienia kultury wśród członków. Zakłada się więc bibliotekę, w miarę możliwości dobierając jak najbardziej wartościowe książki, a częste pogadanki i dyskusje nie tylko, że poszerzają wiadomości, ale i uczą krytycyzmu i szybkiej orientacji.

Oto jak naprawdę piękne wyniki można osiągnąć przy odrobinie dobrej i silnej woli w oparciu o mądry plan w pracy organizacyjnej.

Dzielnicowy Komitet OM-TUR w Wodociągach Miejskich w Bielanach

W dniu 20. III. 1946 roku odbyło się walne zebranie Dzielnicowego Komitetu OM-TUR w Wodociągach Miejskich w Bielanach. Zebranie zagaił tow. Motoczyński Władysław, jako przewodniczący, po czym nastąpiło odczytanie sprawozdań z dotychczasowej działalności komitetu. Po sprawozdaniach nastąpiła żywa dyskusja, a następnie wybór nowego Zarządu w skład którego weszli: przewodniczący — Korzeniak Karol, II przew. — tow. Czech Jan, sekretarz — tow. Czech Władysław, skarbnik tow. Czech Zdzisław, zastępca skarbnika — tow. Barański Stefan, kierownik sekcji teatralnej — tow. Motoczyński Władysław, kierownik sekcji sportowej — tow. Kowalówka Władysław.

Na zakończenie zebrania odśpiewano „Czerwony Sztandar".

Teatr OM-TUR w Libertowie

Ostatnio Komitet OM-TUR w Libertowie wybudował salę teatralną, której otwarcie odbyło się kilka dni temu. Dzięki wspólnemu wysiłkowi oddano jeszcze jeden cenny ośrodek szerzenia kultury nie tylko wśród młodzieży, ale i wśród starszych mieszkańców Libertowa i okolic.

Piękna inicjatywa wydać musi piękne owoce.

Powiatowy Komitet OM-TUR w Krakowie

Powiat krakowski w pracy organizacyjnej jest jednym z najbardziej żywych i czynnych powiatów w województwie krakowskim. Oczywiście nie brak jest i kilku słabszych komitetów, można jednak wierzyć, że w najbliższym czasie i te komitety podciągną się i wezmą udział w wyścigu pracy i coraz to lepszych osiągnięć. Gwarantować to może coraz bardziej krystalizująca się wewnętrzna postawa OM-TUR-owców powiatu krakowskiego i krystalizujące się formy pracy.

Częste zebrania i odbywające się na nich dyskusje i pogadanki pogłębiają i poszerzają wiadomości członków.

Na marginesie

O planowość w pracy

Praca naszej Organizacji, to trud i wysiłek wszystkich bez wyjątku członków w dążeniu do jasno wytkniętych celów, jakie stoją przed nami. Aby praca nasza pozostawiała trwałe efekty, członków naszych winna cechować świadomość własnej wartości w życiu organizacyjnym, świadomość planu, o który musi być oparty wspólny wysiłek.

Rozumny plan stwarza duże możliwości wykonania zadań, jakie pragnie się realizować. Bez odpowiedniej planowości dojść możemy tylko do bezładu i chaosu, stwarzającego trudności niekiedy nie do pokonania. Mając na myśli pracę na poszczególnych Komitetach Dzielnicowych w mieście, o tę planowość rozumną, możliwą do wykonania przy pomocy świadomych środków wołam. Zagadnienia jakie narzucają się przy rozpatrywaniu prac na dzielnicach są olbrzymie i wymagają o wiele szerszego omówienia, ograniczam się więc jedynie do kilku uwag, które naprowadzić mogą na odpowiednie działania. A uważam, że nie tak dużo wysiłku potrzeba, aby organizacja, która może i potrafi wpłynąć na życie społeczeństwa, która potrafi swoją postawą wzbudzić podziw i uznanie wśród szerokich warstw społeczeństwa, a co za tym idzie, ściągnęła liczną młodzież w nasze szeregi.

(mam).

Komunikaty

Miejski Komitet Organizacji Młodzieży TUR w Krakowie zawiadamia, że w dniu 4. IV. br. o godzinie 17-tej odbędzie się dwugodzinny wykład dla skarbników K. D. w Sekretariacie Miejskiego Komitetu.

• • •

Wojewódzki Komitet Organizacji Młodzieży TUR w Krakowie, zawiadamia wszystkie komitety na terenie Miasta Krakowa, że w dniu 28 b. m. (czwartek) odbędzie się w sali kinoteatru „Świt" o godzinie 19-tej

„WIECZÓR MŁODZIEŻY"

w związku z zakończeniem Światowego Tygodnia Młodzieży Demokratycznej.

W programie oprócz części oficjalnej przewidziana jest część artystyczna. Na wieczór należy przyjść w koszulkach. Polecamy wszystkim OMTUR-owcom wzięcie jak najliczniejszego udziału, aby dać wyraz świadomości dążeń młodzieży demokratycznej.

Tydzień młodzieży w kraju

(PAP) Na terenie całego kraju młodzież polska obchodzi uroczyście pierwszy w oswobodzonej Ojczyźnie „Tydzień młodzieży".

W Lublinie odbyła się manifestacja młodzieży zrzeszonej w organizacjach b. m. w „Wici", ZHP, ZWM, ZMD i OM-TUR oraz młodzieży szkolnej.

W Bydgoszczy odbył się ogólnomiejski wiec.

Na terenie woj. śląsko-dąbrowskiego odbywają się w ramach tygodnia młodzieży wieczory świetlicowe, imprezy w zakładach pracy, bezpłatne seanse filmowe. W Katowicach odbyła się podniosła uroczystość złożenia wieńca na grobie poległych we wrześniu 1939 r. uczestników walk o niepodległość.

W Poznaniu odbyło się wielkie zgromadzenie młodzieżowe, na którym młodzież poznańska uchwaliła rezolucję, dającą wyraz przekonaniu, że wszelkie różnice i tarcia polityczne znikną wobec wielkiego i wspólnego wszystkim szczerym Polakom celu odbudowy Polski. Aby czynem zadokumentować swój udział w dziele odbudowy zniszczonego kraju, młodzież poznańska postanowiła w ramach światowego tygodnia młodzieży poświęcić jeden dzień oczyszczeniu z gruzów terenów targów poznańskich.

Zezem

O „dobroczynności" kinofikacji

W związku ze światowym Tygodniem Młodzieży Demokratycznej Stała Komisja Porozumiewawcza Organizacji Młodzieżowych zwróciła się zgodnie z oświadczeniem Ministerstwa Kultury i Sztuki oraz Propagandy do Zarządu Kinofikacji z prośbą o oddanie dla młodzieży kilku bezpłatnych seansów filmowych. Prośbę Komisji uwzględniono, oddając do dyspozycji młodzieży w kinie »Świt« i »Apollo« cztery seanse, t. j. w piątek i sobotę (22 i 23 bm.) o godzinie 15-tej, nie biorąc pod uwagę, że duża część młodzieży w tym czasie znajduje się w pracy, czy też w szkole. Przedstawicielom Komisji wytłumaczono, że Kinofikacja jest przedsiębiorstwem państwowym, czysto dochodowym i nie może tracić 60.000 złotych, oddając seanse na godzinę 17-tą. A bilety? Bilety oczywiście też kosztują bajońskie sumy i dlatego też Kinofikacja wręczyła do rozdziału bilety z czasów okupacji, gdzie zamiast oznaczenia miejsc widniało słowo pisane po niemiecku, a oznaczające nasz Stary Kraków.

Tego rodzaju załatwienie sprawy w pierwszym dniu dało wiele przyjemności młodzieży. Miejsc dzięki odpowiednim rozdzielnikom biletów i umowie międzyorganizacyjnej zupełnie wystarczyło zarówno w kinie »Świt« jak i »Apollo«.

Natomiast w drugim dniu w kinie »Apollo« zaczęły się dziać dziwne rzeczy. Ludzi była taka ilość, jak na jakiejś manifestacji. Niektórzy, stojąc gdzieś w kącie pod wpływem nacisku bark, ramion i nóg sąsiadów twarzą zwróceni byli... do wyjścia.

Czyja to wina? zapewne nie Komisji Porozumiewawczej, która w rozdziale biletów kierowała się ilością miejsc w obu kinach, wybijając pieczątki odznaczające datę, kino i organizację, z której wyszły bilety, ale starych biletów, nie mających oznaczenia miejsc, których zaznaczyć nie zdążono wskutek braku czasu, ponieważ bilety odebrano półtora dnia przed pierwszym seansem. Odpowiedni udział w wywoływaniu wielkiego nieporządku, a bodajże największy mieli również bileterzy, którzy wpuszczając »na lewo« publiczność (oczywiście nie za darmo) musieli przecież widzieć, co się w sali dzieje.

Zajmowano się też sprzedażą biletów darmowych, a podobno kierownictwo pewnej szkoły pozwoliło sobie sprzedać bilety swoim uczniom, czy też uczennicom.

Tak niespołeczne i nieobywatelskie postępowanie należy jak najbardziej potępić. Najwyższy czas, aby młodzież przestała się zajmować postronnym i nierzetelnym handlem.

Wyrażając podziękowanie w imieniu młodzieży, prosimy również, aby Kinofikacja nie czyniła na przyszłość tak wielkiego nacisku na materialne podstawy przedsiębiorstw kinowych i oddała nie tylko seans o odpowiedniej godzinie dla młodzieży pracującej i uczącej się, ale i komplet odpowiednich biletów, przez co uniknie się nielegalnego »zarobkowania« przez bileterów, którzy nie wiele względów okazują dla młodzieży idącej DARMO, oraz ścisku i niezadowolenia tych, którzy patrzą na przejawy życia społecznego nieco krytycznie i nie tylko z punktu widzenia materialnych korzyści.

(T.)

Przed posiedzeniem Miejskiej Rady Narodowej

Na najbliższem posiedzeniu MRN wpłynie ponownie na porządek dzienny sprawa podwyżki ceny za prąd elektryczny. Przypomnieć należy, że dyrekcja Elektrowni Miejskiej przedstawiła przed miesiącem projekt podwyżki zupełnie nieuzasadniony. Konwent seniorów nie znalazł żadnej propozycji podwyżki płac pracowników, którzy przeciętnie otrzymywali po 1.600 zł. miesięcznie, znalazł zaś projekt obciążenia tylko ludności, i nie znalazł wyższej ceny za prąd elektryczny dla przemysłu, który przecież podnosi ceny dowolnie i bardzo często. Zastanawiał się buchalter Elektrowni nad tem, czy można podnieść Monopolowi Tytoniowemu cenę za prąd, choć Monopol podniósł ceny za swoje produkty znacznie, warsztaty przemysłowe średnie zarabiające wcale zdrowo płaciły za prąd bardzo mało w stosunku do cen za prąd w Łodzi, Warszawie czy Katowicach. Nic dziwnego, że Rada Miejska przyjęła inny projekt, uchwalony na Konwencie Seniorów, a nie uwzględniła projektu Dyrekcji Elektrowni.

Rada Zakładowa Elektrowni zwróciła się wobec uchwały Rady Miejskiej do obu partji robotniczych o rewizję projektu Dyrekcji, tak, by podniesiono ceny za prąd tym, którzy przecież nie stosują u siebie cen sztywnych, natomiast by podniesiono zarobki pracownikom. Ta podwyżka płac musiała nastąpić, bo trudno dziś przecież wyżyć za 1.600 zł. miesięcznie (przeciętnie). Specjalnie robotnicy Elektrowni zasłużyli sobie na pamięć u ludności miasta naszego, ponieważ od pierwszej chwili, gdy tylko 20 stycznia ub. r. wydał pierwsze zarządzenie przybyły tego dnia do Krakowa tow. Dr. Drobner, uruchomili Elektrownię i dokazywali wprost cudów, aby tylko miasto nasze miało światło a warsztaty pracy siłę motoryczną. Ludność widzi, że miasto nasze jest naprawdę rzęsiście oświetlone, co przyczynia się też do stanu bezpieczeństwa.

Wielogodzinne konferencje przeprowadzone w Dyrekcji Elektrowni w obecności prezydenta miasta tow. Wolasa, prezesa Klubu Radnych PPS tow. Dr. Drobnera i sekretarza PPR tow. Drzewieckiego doprowadziły do ustalenia podwyżek dla robotników za premie, świadczenia w naturze, uwzględniono dopłaty do obiadów, preliminowano dodatki na półkolonie dla dzieci, na wczasy dla spracowanych ludzi, wliczono do wydatków zapomogi, dopłaty do ambulatorium — i na te wydatki uzasadnione interesem zdrowia robotników musiano obliczyć efektywnie przeszło 26 milionów.

Na te wydatki musiało się znaleźć i wpływy. Musiała nastąpić podwyżka ceny prądu. Musi to zrozumieć każdy rozumny człowiek. Same wydatki rzeczowe, a więc bez robocizny, amortyzacji, najkonieczniejszych odnowień, wynoszących przeszło 23 miliony złotych, bez podatków, świadczeń społecznych — a więc koszty ruchu, koszty sieci, administracji wynoszą przeszło 72 miliony złotych. Podatek obrotowy, którego dotychczas Elektrownia nie płaciła, wynosi blisko 7 milionów. Słowem, na to wszystko muszą się złożyć wpływy wyższe znacznie, niż je dotychczas Elektrownia miała.

Wydatki wynoszą łącznie w roku 180 milionów w okrągłej kwocie. Skoro zaś produkuje Elektrownia około 60 milionów kilowatgodzin, wypada na kilowatgodzinę 3 zł. Podwyżka nastąpi i dla przemysłu który płacił dotychczas ...niecałe 50 gr. za kWh. Podwyżka musi dotknąć i prywatnego odbiorcę światła elektrycznego, który dotychczas płacił 1.50 za kWh. Elektrownia postanowiła jednakże tej ceny nie podwyższać, postanowiła nieliczyć comiesięcznie za elektromierz, a doliczać będzie tak, jak to się dzieje niemal w całej Polsce od pokoju pewną kwotę. Są miasta, w których przeważnie doliczają po 20 zł. od pokoju, w w Krakowie postanowiła ta wstępna konferencja, by Zarząd miejski przyszedł na Radę Miejską z wnioskiem o doliczanie zł. 15 od pokoju.

Wszyscy zdajemy sobie sprawę z tego, że choć niestosunkowa podwyżka jest jednak podwyżką w tym stanie rzeczy, gdy płace nie idą w górę — ale miasto musi utrzymać w ruchu Elektrownię i te, tym razem już uzasadnione podwyżki, musi się przedłożyć Radzie Miejskiej do akceptowania.

bd.

Z życia partii

Posiedzenie plenum WKR

Dnia 27. III. odbyło się posiedzenie Plenum WKR.

W prezydium zasiadali: Tow. poseł Dr Drobner, poseł Żuławski i Wojewoda dr Pasenkiewicz.

Na porządku dziennym była sprawa intensywnego kolportażu organu WKR „Naprzodu" (referował Tow. Manierski), Sprawozdanie organizacyjne (tow. poseł Wł. Wójcik), ze Zjazdu Chłopów Socjalistów PPS), tow. Lorenz z Tarnowa), ze Zjazdu spółdzielczego (tow. Ziffer) i ze zjazdu robotników rolnych (tow. Biszko).

W dyskusji nad krótkim referatem politycznym przewodniczącego WKR zabierali głos: Tow. dr Rzeźnik, Zawierucha (Biała), Jedynak (Wieliczka), poseł Żuławski, Kaczmarczyk, Wojewoda Pasenkiewicz i prezydent Sit (Tarnów).

Dyskusja wykazała absolutną zgodność poglądów wszystkich członków W. K. R.

Przetarg

Dyrekcja Państwowego Monopolu Spirytusowego ogłasza przetarg nieograniczony na dostawę:

20,000.000 szt. butelek typu monopolowego o pojemności 1,0 l. 0,5 l. 0,25 l.

Oferty z podaniem ceny, terminów dostawy, warunków płatności należy składać w zalakowanych kopertach w Dyrekcji Państwowego Monopolu Spirytusowego w Warszawie, ul. Leszno 1, Dział Zakupów, pokój Nr. 212, gdzie również można otrzymać bliższe informacje w godzinach od 10 do 13, do dnia 1 kwietnia 1946 r. włącznie.

Otwarcie ofert nastąpi w dniu 2-im kwietnia o godz. 10 r.

Dyrekcja Państwowego Monopolu Spirytusowego zastrzega sobie prawo wyboru dowolnego oferenta względnie unieważnienia przetargu bez podania motywów. 115

CENNIK OGŁOSZEŃ:

Ogłoszenia na 1 i 2 stronie za 1 mm szpalty . . . . . 20 zł. w tekście za 1 mm szpalty . 15 zł. za tekstem . . . . . 10 zł. Drobne ogłoszenia za słowo . 5 zł. Poszukiwania rodzin i pracy . 2 zł. W niedzielę i święta 50% drożej. Tłustym drukiem 100% drożej.

Ogłoszenia przyjmuje Administracja „Naprzodu", ul. Orzeszkowej 7. Oddział „Naprzodu" plac Szczepański 9. Polska Agencja Prasowa PAP, Basztowa 15 i upoważnieni akwizytorzy Wydawnictwa.

PRENUMERATA „NAPRZODU" wynosi miesięcznie z odbiorem w punktach sprzedaży 45 zł. — z odnoszeniem do domu w Krakowie 55 zł. — na prowincji, pocztą 50 zł. — Prenumeratę przyjmuje: Administracja „Naprzodu" Kraków, ul. Orzeszkowej 7. Oddział „Naprzodu" Plac Szczepański 9. [illegible] „Czytelnik" na terenie miasta Krakowa i upoważnieni akwizytorzy. — Na prowincji Powiatowe Komitety Polskiej Partii Socjalistycznej.

Wydawca Spółdzielnia Wydaw. „Wiedza". — Redaktor Jan Dąbrowski. — Redakcja i administracja Kraków, ul. Orzeszkowej 7. — Tel. 556-52.
Odbite czcionkami Drukarni Spół. „Wiedza" Nr. 3 „Naprzód" — Kraków ul. Orzeszkowej 7. Tel. 566-53. M—11526